

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

21 Mart 2023

Sayı :30824082-610 6013862
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (7 Adet, 9 Sayfa)
- Cevap Yazısı (383 Adet, 192 Sayfa)

BURDUR MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR.MEHMET GÖKER'İN
TBMM 7/77291 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Burdur Karamanlı, Tefenni ve Yeşilova ilçeleri ile sınırı bulunan Eşeler Yaylası'nda krom madeni açılacağı iddialarına, bölgede yaşayan vatandaşlarımız tepki göstermişlerdir.

Karamanlı ilçesinin hem içme suyunun hem de ovanın sulama suyunun kaynağının Eşeler yaylası olduğunu söyleyen bölge sakinlerimiz, krom madeninin çevreye büyük zararlar vereceğini söylemişlerdir. Bilindiği üzere krom madeni yeraltında patlatma yapılarak çıkartılmaktadır. Patlatma sonrasında hem barajı besleyen sularda hem de ilçemizin içme suyu rezervlerinin azalma ve yok olma tehlikesi kaçınılmazdır.

Bunun yanı sıra, bahse konu olan bölge, Karamanlı ilçemizin mera alan olmasından dolayı koruma altına alınması gereken bir bölge olup, bırakın maden çıkarılmasını bir an önce ıslah çalışmalarına başlanmalıdır.

Öte yandan, Eşeler bölgesinde dünyanın başka hiçbir yerinde bulunmayan Katır Tırnağı ve Yoksul Geven adlı iki endemik bitkiye ev sahipliği yapmakta olup, söz konusu bitkiler dünyada sadece bu bölgede bulunmaktadır. Bölgemizde ayrıca hayvancılık faaliyetleri yürütülmektedir. Ayrıca, söz konusu bölge Yörük kültürümüzün devam ettirildiği ve yıllık atlarına ev sahipliği yapan bir bölgedir.

Sonuç olarak bu değerli bölgeye krom madeni açılması karan alınırsa bölgenin içme ve sulama suyu kaynakları yok olacak, ekolojik denge zarar görecektir, endemik türler yok olacak ve Yörük kültürümüz zarar görecektir.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Burdur ilimizin Karamanlı ilçesinde bulunan Eşeler Yaylasına krom madeni açılacağı iddiaları doğru mudur?
- 2- Yeraltında patlatma yöntemiyle çıkartılan madenin hem barajı besleyen suları hem de ilçenin içme suyu rezervlerini yok etme tehlikesi altında bırakacağı hususunda neler düşünüyorsunuz?
- 3- Karamanlı ilçemizin tescilli mera alanı olan bu bölgenin koruma altında olması gerekmez midir?
- 4- Endemik bitkilerden, hayvancılığa, Yörük kültüründen yıllık atlarına kadar pek çok türe ev sahipliği yapan bölgenin zarar göreceğini düşünüyor musunuz?

CEVAP

1- Burdur İlimizde ruhsat adresi Yeşilova İlçesi, Niyazlar Köyü'nde bulunan Zontaş Zonguldak Taş Kömürü Mad. San. Ve Tic. A.Ş. firmasına ER:3095786 Numaralı IV. Grup (Krom) Maden Ocağı projesi hakkında ÇED Yönetmeliğinin 17. Maddesi gereğince 27.08.2020 tarih ve E-202099 karar numarasıyla ÇED Gerekli Değildir Kararı verilmiştir. Aynı firmanın Krom Ocağı Üretimsel Kapasite Artışı, Patlayıcı Miktarında Artış ve Kırma-Elemente-Yıkama Tesisi Projesi kapsamında başvurusu üzerine ÇED Yönetmeliğinin 17. Maddesi gereğince 26.12.2022 tarih ve E-2022257 karar numarasıyla ÇED Gerekli Değildir Kararı verilmiştir. ÇED Gerekli Değildir Kararları verilmeden önce Bakanlığımızın e-ced sistemi üzerinden, Tarım ve Orman VI. Bölge Müdürlüğü, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Burdur İl Özel İdaresi, Isparta Orman Bölge Müdürlüğü, DSİ 18. Bölge Müdürlüklerine kurum görüşleri sorulmuştur. Ayrıca ruhsat sahibi Zontaş Zonguldak Taş Kömürü Mad. San. Ve Tic. A.Ş. olup sahada üretim yapan Manolya Madencilik Anonim Şirketi ile Rödevans Sözleşmesi bulunmaktadır. Manolya Mad. A.Ş adına 14.01.2022 tarih ve 72539698-150/E.361 sayılı Geçici Faaliyet Belgesi bulunmaktadır. Manolya Mad. A.Ş'nin Çevre Görevlisi tarafından, 09.09.2022 tarihinden itibaren üretime ara verildiğine dair 13.09.2022 tarihli dilekçe Burdur Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüze sunulmuştur.

2- 14.09.2022 tarih ve E-91248848-611.02-2666936 sayılı DSİ 18. Bölge Müdürlüğü'nün görüşünde "İlgi dilekçede belirtilen alanın DSİ'ce mevcut ya da herhangi bir aşamada ele alınan proje sahasında yer almadığı belirlenmiştir. Bununla birlikte, yerüstü ve yeraltı sularına zarar verebileceğinden dolayı; yapılacak faaliyetlerde kimyasal madde kullanılmamalı, hiçbir şekilde kuyu açılarak, yüzeyde göllendirilerek, fosseptik çukuru açılarak yeraltında veya dere yataklarında alıcı ortama atık su deşarjı yapılmamalıdır. Deşarj standartlarına uygun deşarj yapılması gerekmektedir. İşletme çalışmaları esnasında, dere yataklarındaki akışa engel olunmaması, alandan çıkabilecek pasa malzemenin, katı ve sıvı atıkların derelere atılmaması, bu maddelerin yağış suları ile veya değişik şekillerde (yuvarlanarak, kayarak vb.) dere yataklarına ulaşabileceği alanlarda depolanmaması, alanda yapılacak sıyırma kazılarının dere yataklarına doğru yapılmaması, dere yataklarına tesis yapılmaması ve her türlü pasa malzemenin belirlenecek pasa döküm sahasına taşınması gerekmektedir. Yukarıdaki belirlenen hususların ilgilisince yerine getirilmesi kaydıyla, belirlenen alanlarda söz konusu faaliyetin yapılmasında herhangi bir sakınca bulunmamaktadır." Denilmektedir.

3-27.09.2022 tarih ve E-11771203-611.02-7115209 sayılı Burdur Tarım ve Orman İl Müdürlüğü'nün görüşünde "Burdur İli Yeşilova İlçesi Niyazlar Köyü sınırlarında bulunan ve Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sisteminde yer alan konum bilgisinde belirtilen alan içerisinde 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında taşınmaz bulunmamaktadır. Söz konusu proje için 3573 Sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerin Aşılattırılması Hakkındaki Kanun gereğince bir sakınca bulunmamakta ve belirtilen sahada 1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu kapsamında herhangi bir faaliyetimiz bulunmamaktadır. İlgili sahanın proje tanıtım dosyasında bildirilen koordinatların kadastral pafta üzerine uygulanması sonucunda, ÇED alanı olarak kurum görüşü talep edilen ruhsat sahası içerisinde tescil harici alanlar olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle ilgili alanların tescil sonrası tarımsal vasıflı olması halinde tarımsal vasıflı taşınmazların tarım dışı amaçla kullanımı için, projesinin uygulanmasına başlanmadan önce 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu hükümleri gereğince gerekli izinlerin alınması gerekmektedir." Denilmektedir.

4-20.09.2022 tarih ve E-19813332-278.01-7028401 sayılı Tarım Ve Orman Bakanlığı 6. Bölge Müdürlüğü'nün görüşünde "Yapılan inceleme ve değerlendirmeler neticesinde yazı ekinde koordinatları verilen sahanın; Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu (milli park, tabiat parkı, tabiat koruma alanı vs.) 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu uyarınca (yaban hayatı koruma sahası, yaban hayatı geliştirme sahası vs.) ve 2014/1 Sayılı Genelge kapsamında özellikli yerlerden olmadığı tespit edilmiştir." Denilmektedir.